

KAITSEVÄE JUHATAJA

KÄSKKIRI

Tallinn

10. NOVEMBER.....2008... nr. 309

Väljaõppekava kinnitamine

Rahuaaja riigikaitse seaduse § 14 lg 3 p 18 ja § 15 lg 1 alusel ning kaitseväelaste väljaõppe tagamiseks

1. Kinnitan „Kaitseliidu laskeinstruktori kursuse I etapi väljaõppekava“ (lisatud).
2. Käskkiri avaldada täitmiseks Kaitseliidu ülemale ja teadmiseks väeliikide ning õppeasutuste ülematele, Kaitsejõudude Peastaabi ülemale.

Ants Laaneots
Kindralleitnant

0014866

KVJ

KAITSELIIDU PEASTAAP
Saadud nr. K-0-4.1/10088
11.11.2008. a. lehel
"12" 11

KAITSELIIT
Kaitseliidu Peastaap
Kaitseliidu Kool

**KAITSELIIDU LASKEINSTRUKTORI KURSUSE I
ETAPP**

Väljaõppekava

**Alu
2008**

KAITSELIIT
Kaitseliidu Peastaap
Kaitseliidu Kool

KINNITATUD

kaitseväge juhataja

.....10. 11.....2008. a

käskkirjaga nr 309.....

**KAITSELIIDU LASKEINSTRUKTORI KURSUSE
I ETAPP**

Väljaõppekava

Väljaõppekava koostamise metoodiliseks aluseks on *Systems Approach to Training* (SAT) tüüpi väljaõppe planeerimise metoodika.

Väljaõppekava 1.redaktsioon

Koostajad:	Kaitseliidu Sakala Maleva instruktor lipnik Lauri Näik Kaitseliidu Jõgeva Maleva instruktor lipnik Risto Siil
Juhendaja:	Kaitseliidu Kooli instruktor lipnik Riina Nemvalts
Koostamise aeg:	veebruar 2004 – mai 2006
Kooskõlastatud:	Kaitseliidu Peastaabi ülem major Urmas Muld Kaitseliidu Peastaabi planeerimisosakonna ülem kolonelleitnant Toivo Jõgilaine
Kinnitatud:	Kaitseliidu ülema käskkiri 13. juuli 2006 nr 231

Väljaõppekava 2.redaktsioon

Revideerijad:	Kaitseväe Võru Lahingukooli väljaõppeallohvitser vanemveebel Tanel Kõrran Kaitseliidu Kooli nooreminstruktor nooremveebel Riho Rahuvalu Kaitseliidu Kooli nooreminstruktor vanemseersant Rainer Ristimets
Juhendaja:	Kaitseliidu Kooli ülem leitnant Riina Nemvalts
Revideerimise aeg:	jaanuar 2008 – mai 2008
Kooskõlastatud:	
Kinnitatud:	

SISUKORD

KURSUSE KAVA	5
1. AINEKAVA - Õppelaskmiste planeerimine.....	8
Ainekontrolli kava - Õppelaskmiste planeerimine.....	9
Ainekontrolli kaart - Õppelaskmiste planeerimine	11
2. AINEKAVA - Ohutushoid õppelaskmiste planeerimisel ja läbiviimisel	13
Ainekontrolli kava - Ohutushoid õppelaskmiste planeerimisel ja läbiviimisel	14
NÄIDIS: Ainekontrolli test - Ohutushoid õppelaskmiste planeerimisel ja läbiviimisel	15
3. AINEKAVA - Laskeasjandus, laskeväljaõpe ja OE relvade käsitlemisel.....	19
Ainekontrolli kava - Laskeasjandus, laskeväljaõpe ja OE relvade käsitlemisel.....	20
Lõpuharjutuse kontrolli juhend.....	21
Lõpuharjutuse ja praktika kontrolli kaart.....	22

KURSUSE KAVA

Õppesuund

Sõjaväeline juhtimine

Kursus

Kaitseliidu laskeinstruktori kursuse I etapp

Sihtgrupp

Kaitseliidu tegevliige või -teenistuja, kelle funktsioon näeb ette laskmiste läbiviimist.

Üldeesmärk

Kursuse üldeesmärgiks on kõrgekvaliteediliste laskeinstruktorite väljaõpetamise kaudu osaleda Kaitseliidule pandud sõjaliste ülesannete täitmiseks eelduste loomisel.

Saavutatav pädevus

Kursuse läbinu on võimeline tegutsema laskeinstruktorina õppelaskmiste läbiviimisel ühest relva liigist (kuni 20 mm käsitulirelvadest) jao suurusele üksusele ning olla tulepositsiooni kontrollijaks lahinglaskmiste läbiviimisel (kuni 20 mm käsitulirelvadest) jao suurusele üksusele.

Õpieesmärk

Õppetöö tulemusena kursuslane:

- teab õppelaskmiste läbiviimist reguleerivat dokumentatsiooni;
- oskab
  - planeerida õppelaskmisi,
  - viia ohutult läbi õppelaskmisi,
  - käsitseda ohutult relvi,
  - õpetada relvade ohutut ja efektiivset käsitsemist;
- väärtustab ohutushoidu relvade käsitsemisel.

Sisu ja maht

Ained	Kaugõpe	Statsionaarõpe
1. Õppelaskmiste planeerimine	7	6
2. Ohutushoid õppelaskmiste planeerimisel ja läbiviimisel	7	12
3. Laskeasjandus, laskeväljaõpe ja OE relvade käsitsemisel	10	16
Lõpuharjutus	-	12
Ained kokku:	24	46
Õppepraktika:	48	
Kursuse kogumaht:	116 akadeemilist tundi	

Läbiviimise põhimõtted

Kursus koosneb kaugõppest, statsionaarõppest ja õppepraktikast.

Kaugõpe viiakse läbi e-õppena. Kaugõpe on laskeinstruktori kursuse osa, mille tulemusena kursuslane omandab laskeinstruktorina tegutsemiseks vajalikud teoreetilised teadmised ja mis on eelduseks statsionaarõppes toimuvale praktilisele õppetööle.

Statsionaarõpe viiakse läbi klassis ja lasketiirus. Klassitunnid viiakse soovitavalt läbi gruppõppena, kasutades õppijakeskseid meetodeid. Õpilastunnid viiakse läbi

mikroõppena. Statsionaarõpe lõpetatakse lõpuharjutusega, mis on kursuse tulemuskontrolliks (lõppkontroll).

Statsionaarõppe nõutud tulemustega lõpetamise järel suunatakse kursuslane õppepraktikale.

Laskeinstruktori õppepraktika on laskeinstruktori kursuse osa, mille põhjal antakse hinnang kursuslase teadmistele ja oskustele laskmisi nõuetekohaselt läbi viia. Õppepraktika viiakse läbi Kaitseliidu malevates. Õppepraktika läbiviimist koordineerib Kaitseliidu Kooli Laskeinstruktori kursuse I etapi väljaõppekava juht. Õppepraktika sisu ja korraldust reguleerib Kaitseliidu laskeinstruktori kursuse I etapi õppepraktika juhend.

Kursuslasele esitatavad nõuded

Kursuslane peab olema:

1. vanusevahemikus 21 – 46 eluaastat;
2. vähemalt keskharidusega;
3. läbinud vähemalt nooremallohvitseri kursuse Kaitseliidus või kaitseväes;
4. Kaitseliidu tegevliige/ loetud Kaitseliidu tegevliikmeks;
5. määratud kompaniipealiku, rühmapealiku, rühmavanema, jaopealiku või maleva väljaõppeinstruktori või relvuri ametikohale;
6. sooritanud ohutustehnika eksami Kaitseväe ja Kaitseliidu väljaõppe üldiste ohutuseeskirjade laskeväljaõpet käsitletavate lisade põhjal vähemalt hindele rahuldav;
7. läbinud esmaabi kursuse (min mahus 16 tundi);
8. läbinud instruktorikursuse/ -õppe;
9. sooritanud relvaeksami (tabelrelvastusse kuuluv kuni 20 mm käsitulirelv) vähemalt hindele rahuldav.

Vastuvõtukatsed

Kursusele vastuvõtmise tingimuseks on kursuslase vastavus esitatavatele nõuetele.

Kontroll

1. Kontrolltestid viiakse läbi järgmiselt:
  - kaugõppe kontrolliks kirjaliku testi või seminarina statsionaarõppe alguses;
  - statsionaarõppe kontrolliks tundides teostatava testi või seminarina.
2. Iga aine lõppedes peab õpilane sooritama kontrolltesti läbitud aine kohta.
3. Kursuslase pädevust laskeinstruktorina kontrollitakse statsionaarõppe lõpuharjutusel (praktiline laskeharjutus) ja õppepraktikal.

Hindamine

Hindamine toimub vastavalt ainekontrolli kavas, ainekontrolli kaardil, ainekontrolli testis, lõpuharjutuse kontrolli juhendis ning lõpuharjutuse ja praktika kontrolli kaardil toodud hindamise juhisele.

Väljastatavad dokumendid

Kursuse tunnistus-sertifikaat ja atesteerimine.

1. Kursuse läbimisel väljastatakse Kaitseliidu Kooli laskeinstruktori tunnistus-sertifikaat (edaspidi sertifikaat).
2. Laskeinstruktori sertifikaat tõendab pädevust viia läbi õppelaskmisi ühest relva liigist (kuni 20 mm käsitulirelvadest) jao suurusele üksusele ning olla tulepositsiooni kontrollijaks lahinglaskmiste läbiviimisel (kuni 20 mm käsitulirelvadest) jao suurusele üksusele kaitseväes ja Kaitseliidus.
3. Laskeinstruktori sertifikaadi saamiseks ja laskeinstruktorina tegutsemiseks peavad kursuslased läbima kaugõppe, statsionaarõppe ja õppepraktika.
4. Sertifikaadi väljastamine on laskeinstruktori esmakordne atestatsioon.

5. Laskeinstruktori pädevus kuulub kordusatesteerimisele iga kolme aasta järel.
6. Kordusatesteerimise tulemused kantakse laskeinstruktori sertifikaadile.
7. Laskeinstruktori kordusatesteerimist teostab Kaitseliidu malev, mille liige on atesteeritav laskeinstruktor.
8. Laskeinstruktori positiivse atesteerimise eelduseks on laskmiste nõuetekohane läbiviimine.
9. Laskeinstruktori atesteerimise aluseks on laskeinstruktori poolt dokumentaalselt tõendatav õppelaskmiste läbiviimine sertifikaadi kehtivusaja (kolme aasta) jooksul.
10. Laskeinstruktor läbib atesteerimise ja tema sertifikaati pikendatakse juhul, kui laskeinstruktor on sertifikaadi kehtivusaja jooksul osalenud laskmiste läbiviijana õppelaskmistel ühest relva liigist (kuni 20 mm käsituliirelvadest) jao suurusele üksusele või olnud tulepositsiooni kontrollijaks lahinglaskmiste läbiviimisel (kuni 20 mm käsituliirelvadest) jao suurusele üksusele vähemalt kolmel korral ehk vähemalt üks kord aastas.
11. Juhul, kui laskeinstruktor ei ole sertifikaadi kehtivusaja jooksul praktiseerinud nõutud määral laskmiste läbiviijana, kaotab ta ajutiselt õiguse iseseisvalt laskmisi läbi viia ja ta peab tõendama oma pädevust hindaja juuresolekul. Positiivse hinnangu korral oma tegevusele, ennistatakse laskeinstruktorile õigus viia laskmisi läbi iseseisvalt.

Nõuded läbiviijatele

Kursuse ülem ja instruktor

Formaalhariduslikud Vähemalt keskharidus.

Erialased Lõpetanud KVÜÖA-s või KVLK-s laskeinstruktori õppe teoreetilise ja praktilise osa erinevatele relva liikidele nii õppe- kui lahinglaskmiste osas.

Läbinud instruktorikursuse või instruktoriõppe või mõne muu samaväärse väljaõppe.

Tegutsenud väljaõppeinstruktorina kaitseväes või Kaitseliidus vähemalt kolm aastat.

Viinud läbi õppe- ja lahinglaskmisi erinevatele relva liikidele.

Omab kehtivat õppe- ja lahinglaskmiste läbiviimise sertifikaati.

Hoiakulised Valmisolek iseseisvaks ja koostöiseks õppimiseks.

Isiksuslikud Süsteemne mõtlemine, väga hea stressitaluvus, hea reaktsioon, võime luua emotsionaalselt toetav õpikeskkond.

Läbiviimise tingimused

Kursus kuni 16 kursuselasele viiakse läbi standardselt sisustatud vähemalt 50 m² suuruses klassiruumis ja vähemalt 100 m distantliga nõuetele vastavas lasketiirus või laskeväljal, kus on vähemalt 10 laskerada.

Viited

Funktsioonikirjeldus: rühmapealik laskeinstruktorina, Kaitseliidu laskeinstruktori kursuse I etapi õppepraktika juhend, Kaitseväe ja Kaitseliidu laskeväljaõppe eeskiri, Kaitseväe ja Kaitseliidu väeüksuste ja allüksuste väljaõppe eeskiri, Kaitseliidu väljaõppejuhend, Kaitseväe ja Kaitseliidu väljaõppe üldised ohutuseeskirjad.

Märkused

Funktsioonikirjelduse rühmapealik laskeinstruktorina kinnitab Kaitseliidu ülem.

Kaitseliidu laskeinstruktori kursuse I etapi õppepraktika juhendi kinnitab Kaitseliidu ülem.

Kursuse läbiviimisel ainekavade põhjal koostatud tunnikavad kinnitab Kaitseliidu Kooli ülem.

Väljaõppekava revalveeritakse Kaitseliidu Kooli poolt üks kord aastas.

1. AINEKAVA - ÕPPELASKMISTE PLANEERIMINE

Aine Õppelaskmiste planeerimine

Õpieesmärk

Õppeaine annab kursuselasele teadmised ja oskused õppelaskmiste planeerimiseks.

Õppeaine läbimise järel peab kursuslane:

- oskama kasutada Kaitseväe ja Kaitseliidu laskeväljaõppe eeskirja, Kaitseväe ja Kaitseliidu väeüksuste ja allüksuste väljaõppe eeskirja ning Kaitseliidu väljaõppejuhendit;
- oskama koostada ja täita varustuse ja relvastuse taotlust;
- oskama koostada ja täita saatelehte;
- oskama koostada laskepäeva laskeharjutuse plaani vastavalt Kaitseliidu väljaõppejuhendis toodud vormile;
- teadma Kaitseväe ja Kaitseliidu laskeväljaõppe eeskirjas kehtestatud laskeharjutusi;
- teadma laskemoona kulunorme aastas ühe kaitseliitlase kohta;
- oskama koostada elanikkonna teavitamiseks vastavasisulist teadet;
- oskama koostada laskepäeva rahalist kalkulatsiooni vastavalt Kaitseliidu väljaõppejuhendis sätestatud korrale;
- oskama täita ohutustehniliste oskuste kontrolli raamatut;
- oskama koostada ja täita laskemoona väljastamise lehte;
- koostada ja täita lasketulemuste protokoll.

Sisu ja maht

Teemad	Kaugõpe	Statsionaarõpe
1. Kaitseväe ja Kaitseliidu laskeväljaõppe eeskiri, Kaitseväe ja Kaitseliidu väeüksuste ja allüksuste väljaõppe eeskiri, Kaitseliidu väljaõppejuhend	3	1
2. Rahaline kalkulatsioon, taotlus ja saatelehed	2	2
3. Laskeharjutuse läbiviimise dokumentatsioon	2	3
Kokku:	7	6

Läbiviimine

Aine viiakse läbi kaug- ja statsionaarõppena.

Kontroll

Iga tunni lõpus viiakse osakontrollina läbi tunni eesmärgile vastav tulemuskontroll. Aine lõpus viiakse osakontrollina läbi tulemuskontroll.

Tulemuskontroll viiakse läbi vastavalt ainekontrolli kavale.

AINEKONTROLLI KAVA - Õppelaskmiste planeerimine

Kursus Kaitseliidu laskeinstruktori kursuse I etapp

Aine Õppelaskmiste planeerimine

Kontrolli liik Tulemuskontrolli osakontroll

Kontrolli sisu

- Laskeharjutuse plaani koostamise oskuse kontroll viiakse läbi antud aine lõpus ja lõpuharjutuse käigus.
- Varustuse ja relvastuse taotluse koostamise ja täitmise oskust kontrollitakse antud aine lõpus.
- Saatelehe koostamise ja täitmise oskust kontrollitakse antud aine lõpus.
- Laskepäeva rahalise kalkulatsiooni koostamise oskuse kontroll viiakse läbi antud aine lõpus.
- Kaitseväe ja Kaitseliidu laskeväljaõppe eeskirja, Kaitseväe ja Kaitseliidu väeüksuste ja allüksuste väljaõppe eeskirja ning Kaitseliidu väljaõppeeeskirja kasutamise oskuse kontroll viiakse läbi antud aine lõpus, laskeharjutuse plaani koostamise oskuse kontrolli käigus.
- Laskeharjutuste teadmiste kontroll viiakse läbi antud aine lõpus laskeharjutuse plaani koostamise oskuse kontrolli käigus.
- Elanikkonna teavitamiseks vastavasisulise teate koostamise oskuse kontroll viiakse läbi laskeharjutuse plaani koostamise oskuse kontrolli käigus.

Kontrolli läbiviimise kord

1. Aine kontrolli sooritamiseks koostab kursuslane laskeharjutuse plaani, laskepäeva rahalise kalkulatsiooni ning varustuse ja relvastuse taotluse antud laskeharjutuse läbiviimiseks.
2. Dokumentatsiooni koostab iga kursuslane individuaalselt.
3. Dokumentatsiooni koostamisel on lubatud kasutada abimaterjale (Kaitseväe ja Kaitseliidu väeüksuste ja allüksuste väljaõppe eeskiri, Kaitseliidu väljaõppejuhend, asjaajamiskord Kaitseliidus).
4. Kontrollitöö esitatakse kursuslase poolt ettenähtud ajaks (aine lõpus).

Hindamise kriteeriumid

1. Kursuslase töö hinnatakse hindamiskaardi alusel.
2. Hindamistabelis antud kriteeriumite täitmise/mittetäitmise korral teeb risti koolitaja/kontrollija kriteeriumi järel olevasse lahtrisse sooritatud/mittesooritatud.
3. Aine kontroll on sooritatud kui kursuslane on täitnud 62% hindamiskaardil antud kriteeriumitest.
4. Ainekontroll on mittesooritatud, kui
  - 4.1. kursuslane kogub hindamiskaardil kriteeriumite alusel 0 – 61% maksimumpunktidest
  - 4.2. kursuslane ei esita ainekontrolli koolitaja/kontrollija poolt ettenähtud ajaks.
5. Ainekontrolli mittesooritamise korral määrab koolitaja/kontrollija kursuslasele aja, millal on viimasel võimalus kontrolli korrata.
6. Kui kursuslane ei esita antud dokumente koolitaja/kontrollija poolt ettenähtud ajaks, määrab koolitaja/kontrollija kursuslasele aja, millal on viimasel võimalus kontrolli korrata.
7. Kontrolli teistkordselt mittesooritamise korral teeb koolitaja/kontrollija ettekande kursuse ülemale kursuslase edasise õppetöö jätkamise otsustamiseks.

Juhend koolitajale/kontrollijale

Enne kontrolli peab koolitaja/kontrollija selgitama kursuslastele kontrolli eesmärgi, läbiviimise korda ning hindamiskriteeriume.

AINEKONTROLLI KAART - Õppelaskmiste planeerimine

Kriteeriumi täitmise/mittetäitmise korral tee rist vastavasse lahtrisse sooritatud/mittesooritatud.

Test sooritatud 15 - 24 punkti. Test mittesooritatud 0-14 punkti.

Kursuslane:		Kontrollija:		Kontroll:			
Eesnimi	Perekonnanimi	Eesnimi	Perekonnanimi	Allkiri	Aeg	Koht	Tulemus

Jrk nr	Kriteerium	Testi tulemus		Märkused
		Sooritatud	Mittesooritatud	
1	Laskeharjutuse plaani koostamine: kursuslane peab koostama "Kaitseliidu väljaõppejuhendile" vastava laskeharjutuse plaani, milles on märgitud:			
1.1	allüksus, kellele laskeharjutus läbi viiakse			
1.2	laskeharjutuse läbiviimise aeg, koht ja ajavahemik (kellaajaliselt)			
1.3	vajadusel õppekursus, laskjate kategooria, õppeaine, õppeteema ja kindlasti õppe eesmärk			
1.4	laskeharjutuse läbiviimisega tegelev personal ja nende allkirjad			
1.5	laskeharjutuse korraldus ja ajaplaan			
1.6	sihtmärkide paigutuse skeemi			
1.7	ohutustehniline tegevus laskmiste läbiviimisel			
1.8	maa-alalised mõõtmed (joonis ohutsooni kohta)			
1.9	ohutustehnilise sidepidamine ja märgistuslipud			
1.10	tagalateenistus (laskemoona kulu, med. teenistus, toitlustamise kellaeg ja koht, transpordikorraldus ning kasutatavad materjalid ja inventar)			
1.11	abinõud tuleohutuse tagamiseks			
1.12	käsk valvemeeskonnale			
1.13	märkused, mida peetakse vajalikuks lisada antud laskeharjutuste läbiviimise kohta			
1.14	elanikkonna teavitamiseks vastavasisuline teate			

2.	Relvastuse ja varustuse taotluse ning saatelehe koostamine, kursuslane peab koostama relvastuse ja varustuse taotluse ning saatelehe (tuginedes asjaajamiskorrale Kaitseliidus), milles on märgitud			
2.1	taotluse/saatelehe esitaja, saaja ja taotluse/saatelehe esitamise kuupäev			
2.2	taotletav/saadetav vara			
2.3	taotluse esitamise selgitus			
2.4	varustuse eest vastutav ülem			
2.5	taotluse koostaja ja tema telefoninumber			
2.6	vara saatev isik			
3.	Laskepäeva kalkulatsioon: kursuslane peab koostama laskepäeva rahalise kalkulatsiooni, vastavalt Kaitseliidu väljaõppejuhendile, milles on märgitud			
3.1	andmed väljaõppeürituse kohta (üksus, isikkoosseisu arv, kuupäev läbiviija)			
3.2	väljaõppeürituse rahaline tagamine			
3.3	kompensatsioonide arvestus vastavalt osalejate arvule			
3.4	kalkulatsiooni koostaja ja tema telefoninumber			
KOKKU				

2. AINEKAVA - OHUTUSHOID ÕPPELASKMISTE PLANEERIMISEL JA LÄBIVIIMISEL

Aine Ohutushoid õppelaskmiste planeerimisel ja läbiviimisel

Õpieesmärk

Õppeaine annab kursuselasele teadmised ja oskused ohutustehnilise kontrolli ja lasketegevuse ohutuks läbiviimiseks.

Õppeaine läbimise järel peab kursuslane õppelaskmiste planeerimisel ning läbiviimisel:

- teadma ja rakendama kaitseväes ja Kaitseliidus kehtivaid ohutuseeskirju käsituliirelvade ja laskemoona käsitlemisel;
- oskama instrueerida laskjaid OT eeskirjadest;
- teadma ja oskama rakendada ohutustehnilist tegevust laskmistel;
- teadma maa-alaseid mõisteid ja määruseid;
- teadma laskmiste läbiviimisega tegelevat personali ja nende ülesandeid;
- oskama kasutada lasketiiru eeskirja laskeharjutuse plaani koostamisel;
- oskama koostada laskepaiga ohuala joonist;
- teadma ja oskama rakendada lasketiirus tulekäsklusi.

Sisu ja maht

Teemad	Kaugõpe	Statsionaarõpe
1. Kaitseväe ja Kaitseliidu ohutuseeskirjad	4	4
2. Maa-alased mõisted, määrused ja personal laskmiste läbiviimisel	2	3
3. Laskeharjutuse plaan	-	3
4. Tulekäsklused	1	2
Kokku:	7	12

Läbiviimine

Aine viiakse läbi kaug- ja statsionaarõppena.

Kontroll

Iga tunni lõpus viiakse osakontrollina läbi tunni eesmärgile vastav tulemuskontroll. Aine lõpus viiakse osakontrollina läbi tulemuskontroll.

Tulemuskontroll viiakse läbi vastavalt ainekontrolli kavale.

AINEKONTROLI KAVA - Ohutushoid õppelaskmiste planeerimisel ja läbiviimisel

Kursus Kaitseliidu laskeinstruktori kursuse I etapp

Aine Ohutushoid õppelaskmiste planeerimisel ja läbiviimisel

Kontrolli liik Tulemuskontrolli osakontroll

Kontrolli sisu

- Kaitseväes ja Kaitseliidus kehtivate käsitulirelvade ja laskemoona käsitlemise ohutuseeskirja teadmise kontroll viiakse läbi antud aine lõpus ja rakendusoskuste kontroll viiakse läbi kursuse lõpuharjutusel.
- Maa-alaste mõistete ja määruste teadmiste kontroll viiakse läbi antud aine lõpus.
- Teadmiste kontroll laskmiste läbiviimisega tegeleva personali ülesannetest viiakse läbi antud aine lõpus.
- Teadmiste kontroll ohutustehnilistest tegevustest laskmiste läbiviimisel viiakse läbi antud aine lõpus ja rakendusoskuste kontroll kursuse lõpuharjutusel.
- Ohuala joonise koostamise oskuse kontroll viiakse läbi antud aine lõpus.
- Kursuslase teadmist ja oskust rakendada lasketiirus tulekäsklusi kontrollitakse antud aine lõpus ja lõpuharjutuse käigus.

Kontrolli läbiviimise kord

1. Aine kontrolli sooritamiseks peab kursuslane abimaterjale kasutamata tegema kontrolltesti.
2. Testi sooritamiseks aega 60 min.
3. Test viiakse läbi õppeklassis.

Hindamise kriteeriumid

1. Aine kontroll on sooritatud kui kursuslane on täitnud 75% (83 – 110 p).
2. Ainekontroll on mittesooritatud, kui kursuslane kogub 0 – 82 punkti.
3. Ainekontrolli mittesooritamise korral määrab koolitaja/kontrollija kursuslasele aja, millal on viimasel võimalus kontrolli korrata.
4. Kontrolli teistkordselt mittesooritamise korral teeb koolitaja/kontrollija ettekande kursuse ülemale kursuslase edasise õppetöö jätkamise otsustamiseks.

Juhend koolitajale/kontrollijale

Enne kontrolli peab koolitaja/kontrollija selgitama kursuslastele kontrolli eesmärgi, läbiviimise korda ning hindamiskriteeriume.

NÄIDIS: AINEKONTROLI TEST - Ohutushoid õppelaskmiste planeerimisel ja läbiviimisel

Kursuslane:		Kontrollija:			Kontroll:			
Eesnimi	Perekonnanimi	Eesnimi	Perekonnanimi	Allkiri	Aeg	Koht	Tulemus	
							Punkti	S/MS

Testi täitmise seletus: Testi lahendamisel on keelatud kasutada abimaterjale. Aega on 60 min. Valikvastustega küsimustele võib olla õigeid vastuseid rohkem kui üks.

Maksimaalne punktisumma - 110 punkti
 Test on sooritatud - 83 – 110 punkti
 Test mittesooritatud - 0 – 82 punkti

- Relva ja laskemoona on keelatud iseseisvalt käsitseda kui (2 p)
 .....
 .....
- Saanud käsu lasta relvast, mille käsitlemist pole laskjale eelnevalt õpetatud on käsusaaja kohustatud (2 p):
  - käsku täitma
  - kohustatud sellest ette kandma käsuaudjale
  - kohustatud iseseisvalt tutvuma relvaga
  - käsu täitmata jätma
- Relva on keelatud suunata (2 p):
  - teise laskja märklehe poole
  - oma laskesektorist välja
  - inimese poole
  - õhku
- Relva peab alati käsitsema nõnda (2 p)
 .....
 .....
- Relva on keelatud laadida (2 p)
  - metsas
  - tulejoonel
  - ilma käskluseta
  - peale salve kinnitamist
- Relva laadimiseks on keelatud anda käsku kui (2 p)
 .....
- Relva kontrollimisel peab alati tegutsema alljärgnevalt (6 p):
 .....

- .....
.....
.....
8. Enne laskmist peab alati kontrollima (2 p):
- kas relv on laetud
  - kas relv on õigesti kokku pandud
  - kas relv on töökorras
  - kas relv on puhastatud
9. Kuna peab olema relv kaitseriivistatud (2 p).....
.....
10. Milline järgnevatest väidetest on õige (2 p).
- Padrunisalg peab olema relvast eemaldatud transpordivahendis ja kasarmus.
  - Padrunisalg peab olema relvast eemaldatud transpordivahendis ja kasarmus, väljaarvatud väliõppustel.
  - Padrunisalg ei pea olema eemaldatud relvast
11. Enne, kui relv on suunatud märgile on keelatud: (2 p)
- hoida relva kaba õlas
  - reguleerida sihiku asendit
  - sihtida sihtmärki
  - hoida sõrme päästikul
12. Peale laskmist peab kasutamatajäänud laskemoona alati: (2 p)
- ära laskma
  - kaitseliitlaste puutumatu tagavara täienduseks laiali jagama
  - loovutama laskmise läbiviijale või tema poolt määratud isikule
  - loovutama valvemeeskonna ülemale või allüksuse pealikule
13. Relvast on keelatud lasta: (2 p)
- relva kaliibrile vastavate lahingpadrunitega
  - relva kaliibrile vastavate paukpadrunitega
  - relva kaliibrile mittevastavate padrunitega
  - relva kaliibrile mittevastavate lahingpadrunitega
14. On keelatud muuta laskemoona (2 p)
.....
15. On keelatud suitsutada või teha lahtist tuld laskemoona säilitamise ja jaotamise kohtadele lähemal kui: (2 p)
- 5 m
  - 15 m
  - 25 m
  - 10 m
16. Kui relvale on kinnitamata spetsiaalne paukpadruni otsik: (2 p)
- võib lasta paukpadruneid – jälgides, et ei suunata relva suuet inimese poole
  - võib lasta relvast paukpadruneid piiranguteta
  - ei tohi lasta relvast paukpadruneid
  - ei tohi lasta relvast paukpadruneid inimesest lähemal kui 30 m

17. Paukpadroneid on keelata lasta inimese suunas, kes on lähemal kui: (2 p)
- a. 60 m
  - b. 50 m
  - c. 40 m
  - d. 30 m
18. Millistel juhtudel antakse lasketiirus käsklus „Seis!” (6 p)
- a. ....
  - b. ....
  - c. ....
  - d. ....
19. Tegevus, kui antakse käsklus „Seis!” (6 p)
- .....
- .....
- .....
20. Laskmiste toimumise ala nimetatakse (1 p) –
- .....
21. Sihtmärkide ala (1 p) -
- .....
- .....
22. Rikošeteerumisnurk (1 p) -
- .....
- .....
23. Laskekoha ja sihtmärkide ala põhjal moodustuva laskesektori mõlemale poole jääv ala, kuhu laskmise käigus tekkivate juhuslike vigade tõttu võib osa kuule lennata (1 p)
-
- .....
24. Enne laskmise alustamist peab laskmiste läbiviija veenduma alljärgnevas: (10 p)
- a. ....
  - b. ....
  - c. ....
  - d. ....
  - e. ....
25. Pärast laskmist peab ..... veenduma, et ..... on kontrollitud ja ..... on kokku kogutud, enne kui ta annab sihtmärkide alale ..... ja ..... mahavõtmise loa. (10 p)
26. Laskmistel tiirus peab laskekohas olema: (2 p)
- a. vähemalt üks esmaabi väljaõppe saanud isik, med. paun ja haige transpordiks sobiv transpordivahend
  - b. vähemalt med. paun ja haige transpordiks sobiv transpordivahend
  - c. vähemalt kaks meedikut ja täismeditsiinivarustuses transpordivahend
  - d. med. paun ja mobiiltelefon
27. Laskmine on keelatud, kui laskjad pole: (2 p)
- a. instrueeritud käsitulirelvade taktikalis-tehnilistest andmetest
  - b. instrueeritud tegutsemisest erinevatel laskeetappidel

- c. instrueeritud tegutsemisest käsitletava relva ja laskemoona tõrke korral
- d. instrueeritud laskepäeva korraldusest

28. Tulejoon (1 p) –

.....
.....
.....

29. Lähteala (1 p) –

.....
.....
.....
.....

30. Ooteala (1 p) –

.....
.....
.....
.....

31. Loetle ülesse õppelaskmistel kasutatavad tulekäsklused: (14 p)

- a. „Laskjad lähtejoonele marss!”
- b. ....
- c. ....
- d. ....
- e. ....
- f. ....
- g. ....
- h. ....
- i. ....
- j. ....
- k. ....
- l. ....
- m. ....
- n. ....
- o. ....
- p. „Oma sihtmärkide juurde marss!”

32. Loetle laskmisega tegelev personal ja seleta lühidalt, millega igaüks nendest tegeleb.
(15 p)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. AINEKAVA - LASKEASJANDUS, LASKEVÄLJAÕPE JA OE RELVADE KÄSITSEMISEL

Aine Laskeasjandus, laskeväljaõpe ja OE relvade käsitlemisel

Õpieesmärk

Õppeaine annab kursuselasele teadmised, oskused ja hoiakud, mis on vajalikud relvade sihipärasel ja ohutul käsitlemisel.

Õppeaine läbimise järel peab õpilane:

- teadma ja oskama rakendada praktikas relva normaaljooksule seadmist;
- oskama õpetada:
  - relvatüübi laskeasjandust,
  - erinevate laskeasendite sissevõtmist,
  - relva laadimist ja tühjakslaadimist,
  - salve laadimist ja tühjakslaadimist,
  - relva mittetäielikku lahtivõtmist ja kokkupanemist,
  - erinevaid relva tõrkeid ja nende kõrvaldamist,
  - sihtimispunkti määramist,
  - kesktabamuspunkti määramist,
  - relvaohutuskontrolli läbiviimise korda,
  - relva ohutut käsitlemist lasketiirus,
  - erinevaid laskeetappe,
  - kuuli lennu trajektoori,
- oskama sihiku seadmist erinevatele distantsidele;
- oskama õpetada ja kontrollida relva hoolduse etappe ja puhastamise meetodeid;
- väljendama omaalgatuslikkust relvade ohutul käsitlemisel.

Sisu ja maht

Teemad	Kaugõpe	Statsionaarõpe
1. Relvatüübi laskeasjandus	4	4
2. Laadimine, tühjakslaadimine, laskeasendid, laskeetapid	2	4
3. Kuuli lennu trajektoor ja kesktabamuspunkt	2	2
4. Relvatõrked ja relvahoidus	2	6
Kokku:	10	16

Läbiviimine

Aine viiakse läbi kaug- ja statsionaarõppena.

Kontroll

Iga tunni lõpus viiakse osakontrollina läbi tunni eesmärgile vastav tulemuskontroll. Aine lõpus viiakse osakontrollina läbi tulemuskontroll.

Tulemuskontroll viiakse läbi vastavalt ainekontrolli kavale.

AINEKONTROLLI KAVA - Laskeasjandus, laskeväljaõpe ja OE relvade käsitlemisel

Kursus Kaitseliidu laskeinstruktori kursuse I etapp

Aine Laskeasjandus, laskeväljaõpe ja OE relvade käsitlemisel

Kontrolli liik Tulemuskontrolli osakontroll

Kontrolli sisu

- relva laadimise ja tühjakslaadimise õpetamise oskust kontrollitakse antud aine lõpus ja lõpuharjutuse käigus
- salve laadimise ja tühjakslaadimise õpetamise oskust kontrollitakse antud aine lõpus ja lõpuharjutuse käigus
- erinevaid relva tõrkeid ja nende kõrvaldamise õpetamise oskust kontrollitakse antud aine lõpus ja lõpuharjutuse käigus
- relvaohutuskontrolli läbiviimise korra õpetamise oskust kontrollitakse aine lõpus
- relva ohutu käsitlemise õpetamise oskust lasketiirus kontrollitakse aine lõpus ja lõpuharjutusel
- erinevate laskeasendite õpetamise oskust kontrollitakse antud aine lõpus ja kursuse lõpuharjutuse käigus
- erinevate laskeetappide õpetamise oskust kontrollitakse aine lõpus ja lõpuharjutuse käigus
- kuuli lennu trajektoori õpetamise oskust kontrollitakse aine lõpus
- sihtimispunkti määramise õpetamise oskust kontrollitakse antud aine lõpus ja lõpuharjutusel
- kesktabamuspunkti määramise õpetamise oskust kontrollitakse aine lõpus ja lõpuharjutusel.

Juhend koolitajale/kontrollijale

Enne kontrolli peab koolitaja/kontrollija selgitama kursuslastele kontrolli eesmärgi ning läbiviimise korda ning hindamiskriteeriume.

Kontrolli läbiviimise kord

Kontroll viiakse läbi peale aine lõppu õpilastundide ja praktilise soorituse kontrollimisena kursuse lõpuharjutuse käigus.

Kontrollide teostamisel on õppematerjale kasutamine lubatud vastavalt instruktori otsusele.

4. LÕPUHARJUTUSE KONTROLLI JUHEND

Lõpuharjutuse kontrolli eesmärk

Lõpuharjutuse kontrolli eesmärk on kontrollida kursuslaste teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi laskepäeva planeerimisel ja praktiliste laskeharjutuste läbiviimisel.

Lõpuharjutuse üldiseloostus

Lõpuharjutus koosneb laskepäeva planeerimisest, laskeharjutuse plaani koostamisest ja praktilise laskeharjutuse läbiviimisest.

Iga kursuslane peab koostama individuaalselt laskmise läbiviimiseks vajaliku dokumentatsiooni ja olema valmis läbi viima praktilist laskeharjutust.

Kontrolli läbiviimise kord

1. Lõpuharjutuse kontroll teostatakse kursuslase poolt läbiviidava laskepäeva hindamisel. Igal kursuslasel on võimalus läbi viia vähemalt üks laskeharjutus.
2. Päev enne praktilise laskeharjutuse läbiviimist, esitavad kursuslased enda poolt koostatud laskmise läbiviimiseks vajaliku dokumentatsiooni, mida kontrollitakse koolitajate poolt. Kui õpilase koostatud dokumentatsioon on puudulik või ei vasta etteantud nõuetele, tuleb õpilasel puudused parandada ja esitada materjalid kordusülevaatuses instruktori poolt määratud ajaks.
3. Praktiliste laskeharjutuste läbiviimise järjekorra määrab peakoolitaja või kursuse ülem.
4. Laskeharjutused, mida õpilased läbi peavad viima, on lühendatud aja kokkuhoiu mõttes. Õpilasharjutuse läbiviimist kontrollib koolitaja, kes teeb märkmeid hinnatavate tegevuste kohta.
5. Laskeharjutuste läbiviimiseks on kursus jagatud kahte gruppi st üks grupp viib laskmist läbi teisele grupile ja vastupidi.
6. Laskeharjutust läbiviiv personal määratakse lõpuharjutust sooritavast grupist.
7. Kontrolli käigus hinnatakse laskmist läbiviiva kursuslase tegevust vastavalt lõpuharjutuse ja praktika kontrolli kaardile.
8. Igal laskmist läbi viival kursuslasel on harjutuse läbiviimiseks 30 min. Vajadusel annab harjutuse kontrollija lisa aega.
9. Laskmist läbi viiva kursuslase vahetus toimub rotatsiooni meetodil.

Hindamine

1. Hindamise aluseks võetakse kontrollkaart, kus on välja toodud hinnatavad tegevused, mida peab täitma laskmist läbiviija. Kontrollkaart täidetakse kontrollija poolt iga laskmist läbiviiva kursuslase kohta eraldi. Tulemused kinnitab harjutuse kontrollija ja kursuse ülem oma allkirjaga.
2. Hinnatav harjutus on sooritatud kui kursuslane on kogunud 70 punktist vähemalt 43 punkti. Alla 43 punkti loetakse harjutus mittesooritatuks.
3. Kui laskmist läbiviiv kursuslane rikub või eirab ohutuseeskirja nõudeid, loetakse tema tegevus lõppenuks ja eesmärk mittesaavutatuks.

Kontrollijale

Enne lõpuharjutuse läbiviimist tuleb kursuslastele selgitada lõpuharjutuse eesmärki ja hindamiskriteeriume. Kontrolli käigus jälgida õpilase tegevust, ilma äärmise vajaduseta mitte sekkuda ega häirida harjutuse käiku. Ohutuseeskirjade rikkumisel või eiramisel koheselt peatada tegevus käsklusega "SEIS!".

Peale iga grupi soorituse lõppu viia läbi lühike kokkuvõtte toimunud harjutuste kohta. Tulemused teatatakse kursuslastele peale lõpuharjutuse lõppu kirjalikult.

LÕPUHARJUTUSE JA PRAKTIKA KONTROLLI KAART

Toimumise koht:			Kursuslane on täitnud alljärgnevad kriteeriumid													Tulemus kokku
			Ettevalmistamine			Läbiviimine									Kokkuvõtted	
Toimumise aeg:			Nõuetele vastav laskeharjutuse plaan	Esitatud reaalne ja asjakohane relvastuse ja varustuse taotlus	Lasketiirus toimub tegevus vastavalt laskeharjutuse plaanile	OE instruktaaz	Laskeharjutuse selgitamine laskjatele	Lasketiirus antavate käskluste kasutamine	Tegutsemine OE eeskirjade kohaselt	Instruktaaz tegutsemisest tekkinud tõrgete korral	Ohutusalane kontroll laskmiste ajal	Rehvade ohutuskontrolli teostamine	Tehtud vigade selgitamine laskjatele	Laskmiste lõpetamine	Laskmistee eemärgi saavutamine	Tagasiside
1																
2																
3																
4																
5																

Kontrollija

Kursuse ülem

Allkiri:

Allkiri:

_____

Ees ja perekonnanimi

_____

Ees ja perekonnanimi

_____

Auaste

_____

Auaste

Lõpuharjutuse ja kontrolli kaardi täitmisejuhend:

Teema tahtsisse kirjutatakse kursuslase poolt sooritatud tegevuse hinnang

- 1 - mittesooritatud, täitmata
- 2 - kasinalt sooritatud
- 3 - osaliselt sooritatud, kõrvalise abiga täidetud
- 4 - hästi sooritatud, ilma kõrvalise abita täidetud
- 5 - väga hästi sooritatud

Hindamiskriteeriumid:

43-70 punkti sooritatud
0 - 42 punkti mittesooritatud

Ohutuseeskirja eiramise/mittetäitmise korral loetakse kursuse lõpukontroll mittesooritatuks
Koolitaja/kontrollija esitab kursuse ülemale vastavasialise ettekande.
Kursuslasele laskeinstruktori sertifikaadi väljastamise otsustab KL Kooli õppenõukogu